

## **Samenvatting wijzigingen Herzieningswet WolBES FinBES**

De Wet openbare lichamen BES (WolBES) en de Wet financiën openbare lichamen BES (FinBES) gaan over het bestuur van Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Ze maken het mogelijk dat het eilandsbestuur de goede dingen kan doen voor het eiland en de inwoners. Deze wetten geven daarbij kaders die helpen om te zorgen voor goed bestuur en solide overheidsfinanciën. Hier horen ook goede checks and balances bij, zoals de controle door de eilandsraad, een lokale rekenkamer en de Rijksvertegenwoordiger. Met dit wetsvoorstel worden de WolBES en FinBES gemoderniseerd en verbeterd.

Dit is een tweede internetconsultatie voor de Herzieningswet WolBES-FinBES. De eerste is terug te vinden via [www.internetconsultatie.nl/wolbesfinbes](http://www.internetconsultatie.nl/wolbesfinbes). Het wetsvoorstel is daarna nog veranderd. De functie van Rijksvertegenwoordiger blijft, maar wordt anders ingericht. Ook de uitwerking van een aantal afspraken met de eilandsbesturen uit de eerste consultatie is opgenomen in het voorstel. Door deze tweede consultatie is mogelijk om ook op deze veranderingen te reageren.

### *Wijzigingen voor behoud Rijksvertegenwoordiger*

In de vorige versie van de Herzieningswet WolBES-FinBES werd de functie van Rijksvertegenwoordiger geschrapt. Nu blijft de functie behouden. Hier zijn verschillende redenen voor. Eigenlijk gelden de redenen die in 2010 zijn genoemd voor het introduceren van de Rijksvertegenwoordiger nog, zoals de geografische afstand en culturele verschillen. Daar komt bij dat het voor het interbestuurlijk toezicht op het eilandsbestuur nodig is dat er een bestuurder op de eilanden is. Het toezicht kan niet goed vanuit Den Haag worden gehouden.

De functie van de Rijksvertegenwoordiger verandert wel. De Rijksvertegenwoordiger gaat zich eenduidiger richten op het bijdragen aan goed bestuur en houden van interbestuurlijk toezicht. De Rijksvertegenwoordiger krijgt meer bevoegdheden om informatie te verzamelen en krijgt een sterkere rol bij interbestuurlijk toezicht. De rol van de Rijksvertegenwoordiger bij belangenbehartiging wordt kleiner.

Een andere verandering is dat de Rijksvertegenwoordiger beter ingebed wordt in de Caribische regio. Dit uit zich onder meer door het opstellen van een jaarplan en een jaarverslag, waardoor er een vorm van publieke verantwoording wordt geïntroduceerd.

### *Wijzigingen n.a.v. afspraken met eilandsbesturen tijdens eerste consultatie*

Er zijn een aantal bepalingen gewijzigd om beter te regelen hoe Bonaire, Sint Eustatius en Saba door het Rijk worden betrokken bij voorstellen die hen raken. In de WolBES wordt duidelijker gemaakt dat het bestuurscollege bepaalt of er een instantie is die hen kan vertegenwoordigen bij consultaties. Verder wordt geregeld dat Bonaire, Sint Eustatius en Saba altijd een oordeel mogen geven bij beleidsvoornemens van het Rijk die op de eilanden zullen leiden tot ingrijpende wijzigingen. In de wet wordt ook vastgelegd dat er een periodiek overleg is tussen het Rijk en de eilanden over het Rijksbeleid.

Om Bonaire, Sint Eustatius en Saba meer mogelijkheden te geven om hun taken adequaat uit te voeren is het voorstel om de leenmogelijkheden van de eilandsbesturen uit te breiden. Net zoals gemeenten mogen Bonaire, Sint Eustatius en Saba leningen gaan afsluiten bij banken. Dat mag alleen voor de uitvoering van een eilandelijke taken, bijvoorbeeld voor sociale woningbouw, betere wegen, betere energievoorzieningen, of een nieuw schoolgebouw. Aan het lenen zullen voorwaarden worden gesteld. Ook zal er toezicht zijn op het lenen door de eilanden. Zo worden de financiële risico's beperkt. De manier waarop het geld van Bonaire, Sint Eustatius en Saba wordt beheerd, gaat ook meer lijken op hoe dit voor gemeenten is geregeld.

### *Overig*

Met de Herzieningswet WolBES-FinBES wordt, waar mogelijk, de term 'openbare lichamen' vervangen door 'Bonaire, Sint Eustatius en Saba'. Daarnaast is een aantal meer technische wijzigingen doorgevoerd, zoals het regelen hoe het inwonertal wordt vastgesteld.